

1 – Aparcament públic

01

2 - Can Malet

Es tracta d'un immoble a quatre vents de planta rectangular amb un cos central de tres crugies perpendiculars a la façana i dues crugies extremes. La galeria dóna a la façana principal.

Les crugies centrals tenen coberta de teulada de pissarra a quatre vessants i un terrat central. Les crugies extremes tenen coberta plana. El cos central té tres obertures a cada una de les alçades (dues plantes i sota teulada). (Ctra. N-II / Carrer Torrent Can Malet)

3 - Masia de La Salle

Es tracta d'una casa a quatre vents amb un cos central amb crugia central paral·lela a la façana. Consta d'una escala de dos trams. Dues naus laterals ocupen tota l'amplada de l'edifici.

El cos central té terrat pla i volum d'escala. Les naus laterals estan també cobertes per terrat pla.

L'immoble està orientat a sud i té una estructura simètrica. El cos central té planta baixa i dues plantes pis. A la planta baixa hi ha la porta d'accés, dues finestres amb llinda i dues portes d'arc rebaixat que donen accés a les naus. Trobem una motllura continua. A la planta pis hi ha un balcó amb barana de ferro i dues finestres laterals. També hi ha una motllura continua. Al darrer pis hi ha tres grups de dobles finestres, una cornisa i l'ampit del terrat.

4 - Col·legi La Salle

02

Edifici de dues naus perpendiculars en forma de "T" capgirada. La nau principal, orientada est - oest, és de tres crugies paral·leles a la façana, segons mòdul ABA. Els mòduls A contenen aules i dependències diverses; el mòdul B és el passadís central que travessa tot l'edifici i comunica les aules d'esquerra i dreta i les escales dels dos extrems. La nau perpendicular, orientada nord - sud, és d'una sola crugia i conté la capella i la biblioteca. Consta de semisoterrani, tres pisos i golfes.

5 - Antiga fàbrica del Gas – Museu Estampació Tèxtil

La fàbrica va ser construïda el 1884 i va estar en funcionament fins al 1941 amb el nom de La Propagadora del Gas i és l'única fàbrica de gas d'hulla conservada a Catalunya. Posteriorment va passar a ser propietat de Catalana de Gas fins al seu tancament el 1983. Va ser adquirida per l'Ajuntament el 1991 i actualment acull el Museu de l'Estampació Tèxtil. Es conserva la façana d'accés al recinte, amb porta de ferro forjat, i dues naus de pedra i maó vist, amb coberta de teula a dues aigües. Ha estat rehabilitada per l'arquitecte Rafael de Cáceres.

(Carrer Joan XXIII, 2-8)

05

6 - Carrer Sant Agustí

Es tracta de dos edificis bessons de tipologia entre mitgeres malgrat que el del número 40 mostra aquesta mitgera a la riera de Premià, oferint alguna petita obertura i algun motiu ceràmic però conservant el concepte de mitgera. Segueix l'estructura de cases de cos de planta baixa més planta pis. La coberta és plana.

La façana s'ordena segons tres eixos verticals, 2 en cada unitat, tot i que en la del número 38 hi ha hagut una transformació que probablement ha variat la façana original. Presenta uns balcons correguts en el primer pis que donen pas a unes obertures per accedir-hi. (C. de Sant Agustí, 38-40)

7 - Can Batlle

09

Masia de planta quadrada amb una crugia perpendicular a la façana i una crugia al darrera paral·lela a la façana, que consta de planta baixa i planta pis, amb la coberta de teules àrabs a dues aigües i el carener perpendicular a la façana.

Façana principal, orientada a migdia, amb una porta d'accés amb arc de mig punt i finestra amb llinda a la dreta i una petita obertura amb pedra treballada a l'esquerra. A la planta pis, hi ha dues finestres amb llinda, d'igual factura a la de la planta baixa, fetes en època molt recent.

Destaca un rellotge de sol pintat sota el carener fet el 1964, però amb els anys pintats a dalt 1626-1888. (Camí Ral, 44)

8 - Carrer Gibraltar

08

El carrer Gibraltar, molt a prop de l'església, és tot ell un conjunt de gran interès arquitectònic. Manté una gran unitat tipològica, amb cases unifamiliars de planta i pis, la major part construïdes al llarg del segle XIX. Són especialment remarcables les cases dels números 53, 55 i 57, amb elements decoratius de ceràmica, i la del número 21, amb ornamentació modernista sobre les llindes dels balcons. També el magatzem situat en els números 14-20.

El nom Gibraltar prové dels telègrafs que hi havien al carrer i rebien trucades de Gibraltar quan els vaixells dels mariners i/o capitans autòctons del poble -i rodalies- sortien o hi arribaven de les Amèriques.

9 - Carrer d'Enric Prat de la Riba, 7

Casa entre mitgeres de doble cos i planta rectangular que consta de planta baixa, pis i golfes i amb la coberta plana practicable a modus de terrat català. Té un pati posterior amb un safareig força interessant.

La façana s'organitza amb eixos verticals, es posen de manifest tres ordres compositius en sentit horitzontal. A la part superior hi ha un remat i esgrafiats.

Façana amb rematat superior que actua com a barana del terrat. A la part posterior té un pati amb un safareig molt característic i interessant.

Conserva la porta original del comptador d'aigua quan l'any 1928 es va municipalitzar el servei de subministrament d'aigua.

10 - Can Manent

09

Masia de planta basilical formada per tres crugies (crugia central d'accés i dues crugies laterals), corresponent al tipus IV de Bonet Garí (1985), consta de planta baixa, pis i golfes. La coberta és de teules àrabs, amb el cos central cobert a dues aigües iguals, les crugies laterals cobertes a una aigua que s'uneixen per la part posterior.

(Camí Ral, 54)

11 - Escultura a Rafael Casanova

Dos cilindres de gres, un de més diàmetre a la part inferior, i un de diàmetre més petit a la part superior, a manera de columna, que sostenen una petita escultura en bronze que representa l'heroi de 1714, Rafael Casanova. Al fust de la columna petita s'hi llegeix la inscripció.

Materials: Pedra, bronze.

(Plaça de Can Manent)

12 - Ca la Xalma

Edifici aïllat de planta rectangular, amb tres crugies perpendiculars a la façana principal. Escala de tres trams situada en una crugia lateral, consta de planta baixa i pis en el cos central i planta baixa en els cossos laterals.

La coberta del cos central és de teules àrabs a dues aigües i el carener perpendicular a la façana principal. Les cobertes dels cossos laterals són planes practicables a mode de terrat català a excepció del cos d'escala i d'un afegit posterior.

La façana principal, orientada al nord, es disposa amb una composició simètrica que es defineix a la planta baixa amb la porta d'accés amb llinda i dues balconades als cossos laterals; i a la planta pis amb un balcó amb barana de ferro forjat.

El parament de la façana és un estucat llis amb recreixements a les obertures i a la separació dels cossos. Coronament sinuós trilobulat i barana dels terrats massissa (Carrer Enric Prat de la Riba, 48-50)

13 - Església parroquial de Sant Cristòfol

És de planta de creu llatina, amb una nau central, dues de laterals separades per arcs de mig punt sobre pilars i una de transversal que no sobrepassa l'amplada de les anteriors. Està coberta per volta de canó amb llunetes, el creuer està cobert per una volta esfèrica aixecada sobre petxines, amb una torre llanterna central. A l'exterior hi ha un campanar de torre octogonal, reformat per Lluís Bonet i Garí, a inicis del segle XX, on s'afegí un petit minaret sobre l'antic campanar.

La façana és d'estil barroc. De l'interior sobresurt el baldaquí de l'altar major, amb columnes barroques de tipus salomònic. (Plaça de l'Ajuntament, s/n)

15 - Carrer Rectoria

La rectoria, molt ben conservada, és d'estil popular però amb certs elements decoratius de la façana (arcuacions llombardes, arcs i mènsules a les finestres) més d'estil eclèctic que historicista. La utilització d'elements d'estil medieval en façanes és molt propi encara a principis del segle XX d'edificis de vinculació eclesiàstica.

El Casal del Germà Miquel, és un edifici d'ús religiós adossat a la rectoria, fent cantonada amb el carrer de Sant Cristòfol. Probablement construït a mitjans dels anys 80, pel carrer de la rectoria segueix l'estil de portes i finestres de la rectoria però pel carrer de Sant Cristòfol les obertures prenen unes formes més rectes i la disposició és més pròpia de les vivendes de planta baixa amb portal i finestra i un pis amb finestra i balcó. El mur és de pedra i la part arrebossada va ser pintada de color violeta. (Carrer Rectoria, 15 -19)

16 - Carrer Sant Cristòfol, 49 i 61

El en nº 49, casa construïda a principis de segle XX pel banquer Pere Torra, soci de la banca barcelonina Solé i Torra. És una casa entre mitgeres, amb la mida de les cases de cós, si bé aquesta consta de planta baixa i dos pisos. Tanmateix, el pis superior està enretirat respecte a la línia de façana, generant una terrassa. Tant aquesta com el balcó estan tancats amb una balustrada. La façana, molt ben conservada, mostra alguns dels elements més característics de l'eclecticisme, jugant amb el contrast de colors entre el blanc i el gris. Destaquen especialment els pinacles que s'enlairen a la barana de la terrassa i a la cornisa.

En el nº 62, El Xalet, edifici de planta baixa i terrat que constitueix una bona mostra del gust ornamental modernista. La porta i la finestra tenen un perfil sinuós i un reixat de formes complexes. Sobre el mur hi ha elements decoratius de ceràmica i medallons esculpits.

17 - Escola Assís o Divina Pastora

11

Es tracta d'un edifici civil, construcció del qual és aïllada, de planta rectangular, amb baixos, pis i golfes sota terrat. Destaca l'ús del maó vist a totes les obertures, als angles, a les franges que recorren les façanes i a la coronació de l'edifici, formada per l'últim pis i que juntament amb els murs que tanquen el terrat, formen un sol cos. Originalment, aquest pis superior, que exteriorment reflecteix una galeria d'arcs quasi parabòlics, fou utilitzat com a dormitori de les religioses. Actualment està destinat a aules. Un pati circumda l'edifici excepte a la façana principal. (Carrer de la Plaça, 35-41)

18 - Escultura a la Coral l'Amistat

Monòlit trapezoïdal de granit amb una placa ovalada de bronze a la part superior, en la qual hi ha representada l'efígie de Josep Anselm Clavé, acompanyada d'una inscripció amb el nom del compositor. A la part inferior, hi ha dues plaques commemoratives de la coral Amistat amb les inscripcions. L'any 1895 es va fundar el primer Cor d'Homes, basat en l'ideal de Josep Anselm Clavé, amb el nom de Barretina Blava. L'any següent el 1896, es forma un altre Cor amb el nom de l'Harmonia. L'any 1931 es fusionaren els dos cors i formaren la Unió Premianenca. L'Agrupació Coral L'Amistat fou creada l'any 1946, els seus membres fundadors foren en gran part cantaires provinents de la dissolució de l'antiga Unió Premianenca. El monument es va tornar a inaugurar el 1996. Materials: Pedra, bronze. (Plaça Nova)

19 - Nuevo Siglo, can Chulapón

Edifici entre mitgeres de planta baixa i dos pisos. La façana principal, orientada a migdia, té una composició simètrica, definida en planta baixa i planta pis per obertures a tota l'amplada, destinades a aparador dels magatzems El Siglo; a la segona planta, destinada a habitatge, hi ha un balcó corregut a tota l'amplada amb dues obertures amb llinda. Al damunt es pot llegir la inscripció "Nuevo Siglo", amb un coronament curvilini i amb un bàcul de ferro forjat rematant l'edifici.

Al darrera hi ha un pati. (Carrer del Segle, 9)

20 - Carrer de la Plaça - Carrer Sant Antoni

21 - Patronat Social Premianenc

12

Edifici de planta rectangular de planta baixa lliure amb escenari elevat i dos pilars per l'amfiteatre. Coberta de fibrociment a tres aigües.

La façana principal, orientada a ponent, té una disposició simètrica de tipus modernista, defugint les línies rectes i utilitzant la sinuositat i línies corbes, que tenen la seva màxima expressió en les dues portes de la planta baixa.

Destaca, a l'alçada de la planta pis, una tribuna poligonal amb vitralls de colors groc, verd i blau. A cada costat de la tribuna hi ha sengles finestres amb esgrafiats a la part superior. (Carrer Reverend Parareda, 26)

22 - Can Roura; la Nau; Villa Jacinta - Jutjat de Pau

Casa de planta rectangular de tres crugies perpendiculars a la façana als quatre vents. A la part posterior conserva un safareig d'una de les cases de cós antiga i li van afegir una font amb plafo de rajoles. Consta de planta baixa i pis; el nucli d'escala està a la crugia esquerra, actualment també hi ha una escala metàl·lica a l'exterior, a la façana de ponent. La coberta és plana practicable a modus de terrat català només ocupat pel volum d'escala. (Carrer Sant Antoni, 21-27)

23 - L'Amistat Obrera

13

Edifici completament reformat per adequar-lo a les necessitats actuals, però que s'ha mantingut la façana i l'estructura de l'edifici original, que era de planta quadrada amb quatre pilars rodons que estructuraven la planta en tres crugies iguals i amb la coberta plana.

La façana principal té una composició simètrica en els tres cossos que la formen. En el cos central es defineix l'entrada, amb la porta amb llinda amb un fris decorat amb motius florals i, en el centre, l'any 1902. (Carrer Sant Antoni, 62)

24 - Cases al carrer Aurora - Eixampla

Es tracta d'edificis de planta rectangular, d'un cos girat i estès paral·lelament al carrer. Els edificis estan separats entre si mitjançant uns petits patis que els hi atorguen la qualitat d'edificis aïllats.

Els immobles estan orientats a llevant i consten de tres eixos verticals amb remat de balustre. L'eix central queda marcat per la porta d'accés i un balcó representatiu. La coberta és plana. La façana té motllures i altres elements de decoració.

25 - Cooperativa La Unió

Consta d'una gran escala d'accés al nivell de la planta i triple crugia pel carrer Aurora en la planta baixa i encavallada a la planta pis. Coberta de dues aigües.

Té una composició simètrica a partir de tres eixos de verticalitat definits a la planta baixa per una entrada centrada i dues finestres laterals; i a la planta pis per un gran balcó corregut amb curvatura central i tres obertures d'arc de mig punt amb motllura perimetral plana. El pla de façana sobrepassa la coberta i està coronat amb quatre elements ornamentals. (Carrer Aurora, 20)

26 - Fàbrica Puiggròs (Col·legi La Lió)

05

La fàbrica de Can Puiggròs va ser la primera empresa tèxtil espanyola que va estampar teixits estampats a l'estil de Lió i per això era coneguda popularment com la Lió. L'edifici, construït bàsicament en maó vist, és obra del 1898. Té una gran nau rectangular amb coberta a dues aigües amb un cos més elevat a mode de torre. Al costat de l'entrada hi ha la porteria. Tot plegat es manté força ben conservat després d'haver estat habilitat com escola.

(Carrer Joan Prim, 30)

27 - Can Ribes

Edifici senyorial construït l'any 1881 enmig d'un gran jardí. Antigament estava voltat d'un gran terreny convertit modernament en un barri residencial. La casa té planta rectangular amb un cos central més alt coronat amb un frontó triangular i dos cossos laterals amb galeria oberta d'arcs rebaixats. Els elements ornamentals, dins una cerat sobrietat, són de tipus clàssic. (Carrer Joaquim Ruyra, 7)

28 - Cases Barates

Es tracta d'un conjunt d'habitatges unifamiliars en filera que consten d'una sola crugia amb escala lateral de dos trams. Tenen jardí davanter i pati posterior. La coberta és de teula àrab a dues vessants.

A la planta baixa hi ha dues obertures amb llinda decorada. A la planta primera hi ha una finestra central i decoració continua.

La construcció d'aquestes cases és anterior a la dictadura de Primo de Rivera, són habitatges de protecció estatal, per això se les anomena les "cases barates".
(Camí Ral, 140-155 - c. Llevant, 3-13 i 2-14 - c. St Francesc, 68-78)

29 - Can Sagalés

Edifici aïllat de planta rectangular amb tres crugies paral·leles a la façana principal; l'escala d'accés a la planta noble és exterior i lateral i d'un sol tram. Consta de planta baixa, dos pisos i golfes. La planta baixa està destinada a usos domèstics varis i l'habitatge comença a partir del primer pis.

La coberta és de teules àrabs, el cos central, més elevat, a quatre aigües i la resta també a quatre aigües.

La façana principal, orientada a migdia, es disposa simètricament a partir d'un cos central més elevat i dos cossos laterals.

(Camí Ral, 236)

30- Can Faià

Es tracta d'un immoble a quatre vents que consta de cinc crugies perpendiculars a la façana principal amb l'escala de tres trams i accés central.

L'edifici, tal i com és actualment, data del 1865.

Les crugies extremes estan cobertes amb terrat pla i les centrals tenen voltes. El volum de l'escala és a la crugia central. L'ampit del terrat té sis pilastres i pinacle corbat al centre.

31 - Can Maristany

20

Edifici senyorial format per un cos principal de planta, dos pisos i golfes i un cos més baix, juxtaposat lateralment. El cos principal es cobreix amb teulada a dues aigües mentre que el lateral fa de terrassa del pis superior, tancada amb barana de balustres ornada amb gerros. Al pis principal s'hi accedeix des del jardí amb una escala descoberta que condueix a un porxo. La casa la va construir Pere Maristany i Pons entre el anys 1916 i 1920. Ha estat ampliada modernament per acollir l'Escola Municipal de Música. (Ctra. de Vilassar de Dalt, 50-54)

32 - Escultura a Oriol Martorell

Tub de ferro amb la inscripció al centre, a la part superior del qual hi ha una representació del tors d'Oriol Martorell en bronze, en actitud de dirigir.

Oriol Martorell i Codina (Barcelona 1927-1996) fou director de coral, pedagog i catedràtic d'història. Materials: Bronze, ferro.

(Plaça d'Oriol Martorell)

Informació: <https://premiademar.cat/>; <https://monuments.iec.cat/>; <http://www.poblesdecatalunya.cat/>; <https://patrimoni.pdm.cat/>; <https://patrimonicultural.diba.cat/>; <https://ca.wikipedia.org/> i altres webs o blogs d'ús públic.

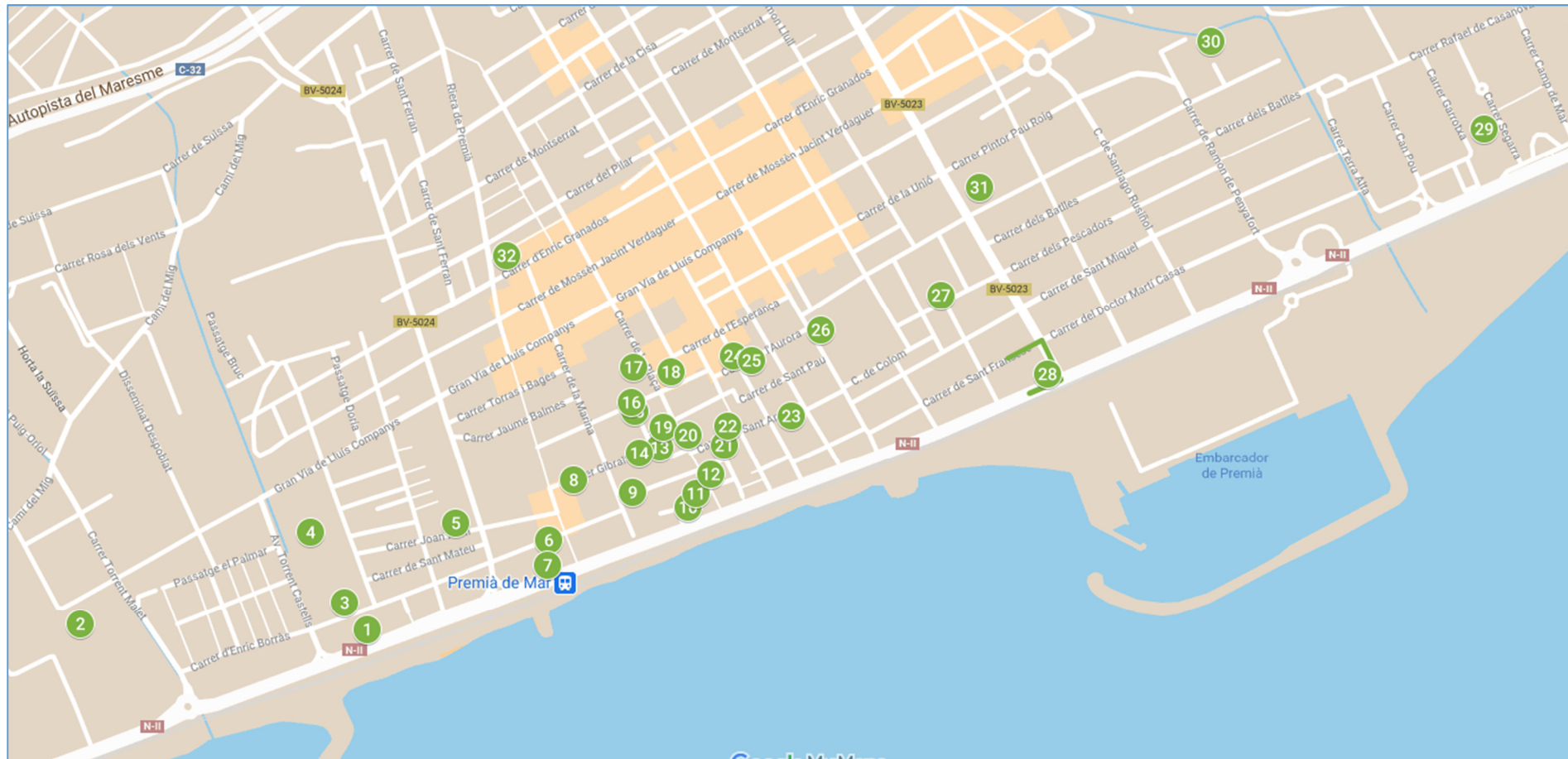
Enllaç al mapa: https://www.google.com/maps/d/u/0/edit?mid=1DuONmWR-HqsTcsOyl0udfnLNZXsClT_P_&usp=sharing

XX

Monolits situats per l'ajuntament

1 Aparcament públic	12 Ca la Xalma	23 L'Amistat Obrera
2 Can Malet	13 Església de Sant Cristòfol	24 Cases al carrer Aurora - Eixa...
3 Masia La Salle	14 Carrer Gibraltar-2	25 Cooperativa La Unió
4 Col·legi La Salle	15 Carrer Rectoria	26 Fàbrica Puiggròs (Col·legi La ...
5 Antiga fàbrica del Gas - Museu	16 Carrer Sant Cristòfol	27 Can Ribes
6 Carrer de Sant Agustí, 38-40	17 Escola Assís o Divina Pastora	28 Cases Barates
7 Can Batlle	18 Escultura a la Coral l'Amistat	↳ Cases Barates
8 Carrer Gibraltar-1	19 Nuevo Siglo	29 Can Sagalés
9 Casa al carrer d'Enric Prat de ...	20 Església de Sant Cristòfol	30 Can Faià
10 Can Manent	21 Patronat Social Premianenc	31 Can Maristany
11 Escultura a Rafael Casanova	22 Can Roure	32 Escultura a Oriol Martorell

Les primeres masies
 L'escola Assís
 Can Maristany
 El torrent de Santa Anna
 La Font Sana
 Can Boter de les Gallines Blanques
 La necròpoli del Palmar
 Les roques d'en Ponç

L'Església i l'Ajuntament
 El Patronat
 L'horta Farrerons
 El barri de Santa Maria
 La plaça de la República
 La platja de la Descàrrega

La industrialització
 L'Amistat
 El Camí del Mig
 Els carrers de la Corona d'Aragó
 El Caminet
 Els búnquers de la Guerra Civil
 La riera de Premià

La Propagadora del Gas
 Les cases de cós
 La vil·la romana
 El carrer de Gibraltar
 La Via Augusta

L'escola La Salle
 La Lió
 El pas de la creu
 Els primers murcians
 El Pla de l'Os
 La carrera d'Amèrica
 Les antigues partides

Els monòlits (Punts de color blau):

Les primeres masies	L'Església i l'Ajuntament	La industrialització
La Propagadora del Gas	L'escola La Salle	L'escola Assís
El Patronat	L'Amistat	Les cases de cós
La Lió	Can Maristany	L'horta Farrerons
El Camí del Mig	La vil·la romana	El pas de la creu
El torrent de Santa Anna	El barri de Santa Maria	Els carrers de la Corona d'Aragó
Els primers murcians	La Font Sana	La plaça de la República
El Caminet	El carrer de Gibraltar	El Pla de l'Os
Can Boter de les Gallines Blanques		Els búnquers de la Guerra Civil
La carrera d'Amèrica	La necròpoli del Palmar	La platja de la Descàrrega
La riera de Premià	La Via Augusta	Les antigues partides
Les roques d'en Ponç		